

Frågor och case om bedömning

Frågor och case är inskickade av lärare i AcadeMedias verksamheter. Det är Pernilla Lundgren och Anna Karlefjärd, betygsexperter från Karlstads universitet, som besvarar frågorna nedan.

Hur bedömer man yrkesämnena på distans?

Fråga: Hur gör man en bra formativ bedömning av elevens kunskaper när man undervisar i ett praktiskt ämne på distans? Jag undervisar på fordonsprogrammet och undervisar framförallt elever i årskurs1.

Svar: Det beror förstås på vilket ämne du undervisar i. Vissa ämnen kan ju innehålla moment som är helt omöjliga att göra på distans och som kan behöva skjutas upp. I webbkursen berättar en fordonslärare om hur han låter elever spela in korta videologgar (1-2 minuter) när de är ute på praktik. Det tyckte han gav underlag som kunde användas både i formativt syfte och som underlag för betygssättning. Det kan också vara att eleverna får se en kort film (som du spelat in, från Youtube eller Khan Academy) där du lagt in kontrollfrågor för att se om eller hur de förstått viktiga aspekter. Ett sådant program är Edpuzzle.

Hur gör vi rättssäkra bedömningar?

Fråga: Hur kan vi kontrollera att det är rätt person som gör uppgiften? Som lärare får man nu många texter som är skrivna hemma av eleverna. Det här gäller alla ämnen där eleverna producerar text som ska användas som bedömningsunderlag. I Sv3 är ju PM ett mycket viktigt betygsunderlag. Att använda provprogram som låser datorerna fungerar ju bara till viss del för att säkra att det är eleven själv som skriver. Det finns sätt att rigga upp telefoner för att filma eleverna och platsen runt dem när de skriver men det är krångligt och det är nog ogörligt att som ensam lärare ha samtidig koll på 34 elever, även om man kan ha dem synliga på skärmen samtidigt. Så frågorna är många. Hur ska vi generellt se på texter som producerats hemma? Ska vi använda dem som bedömningsunderlag? Ska vi kalla in avgångselever att skriva texter i skolan eller går det att genomföra tillräckligt rättssäkert hemifrån?

Rättssäkerheten är det allra svåraste, hur vi kan lösa motsvarigheten till klassrumsskrivning. Det är omöjligt att kontrollera att elever inte använder översättningstjänster när de skriver hemifrån på andra språk eller att de fuskar på prov genom att använda andra enheter eller chatta med varandra. Det går att hitta varianter men det är inte lika säkert.

Jag ser stora utmaningar i att examinera de elever som följer med hemifrån, på distans. Jag försöker läsa på nätet efter råd och stöd men ser bara i vanliga uppgifter att elever börjar prestera på annan nivå än vad de gjorde i skolan. Kanske är min egen osäkerhet en bidragande faktor till min oro men jag känner att jag inte har kontroll över fusk, aktivt stöd från hemmaarbetande föräldrar och alla sökvägar som finns idag. Jag känner att jag inte kan eller vågar ha samma tillförlitlighet till de resultat som eleverna uppvisar nu på distans. Tänker jag helt fel?

Vilken typ av prov ska vi utforma som eleverna dels klarar av på egen hand och som vi dels kan känna oss trygga med verkligen visar deras kunskaper och inte fusk?

Svar: Era frågor handlar om hur man kan utforma säkra bedömningssituationer på distans. Alla ämnen har olika karaktär och alla sätt jag beskriver kort kanske inte passar i alla ämnen. Generellt handlar det om att tänka på säkerheten i tre steg: utformning av uppgifter/frågor och provformat, genomförande samt inlämning.

Det är viktigt att tänka till lite särskilt kring hur bedömningssituationer som inte enkelt går att fuska på kan utformas. Det kan handla om att göra en mer självständig analys. I vissa ämnen kan eleverna diskutera live med utgångspunkt i olika perspektiv – t.ex. kan uppgiften att diskutera vara given så att eleverna fått förbereda sig, men att vilket perspektiv eleverna tilldelats kommer i samband med provgenomförandet.

Det finns provprogram man kan använda som dels gör att datorn låser andra program och där det också kan finnas möjlighet att blanda frågorna. Vissa lärare, som ni också beskriver, kan samtidigt rigga att eleverna att eleverna filmar sig själva. Om det är svårt att ha koll på många elever samtidigt kan du dela upp dem i mindre grupper.

I filmen pratar vi om att det nu, mer än annars, är bättre med en fågel – ett säkert underlag – än tio i skogen. I språkämnen kan eleverna få en text i förväg som man sedan samtalar om med eleverna – individuellt eller i mindre grupper. Det är tidskrävande men ger ett brett och tillförlitligt underlag som kan jämföras med kunskapskraven vid betygssättningen.

För texter finns det ju även program som kan användas för ett se om eleven använt text från nätet (och vissa andra källor) – t.ex. Urkund.

Hur tillförlitliga olika bedömningssituationer blev måste du sedan ta hänsyn till när du sätter betyg. Det är därför viktigt att tänka till särskilt kring utformning av uppgifter och frågor. Den rådande situationen kan förstas innebära att du får ett mindre brett underlag än normalt. Det kan också innebära att du har säkrare underlag från tiden före pandemin som du kommer att behöva tillmäta mer vikt än vad du hade gjort annars.

Hur ska vi bedöma prov på distans?

Fråga: Hur ska vi på smarta sätt utforma, genomföra och bedöma prov utan att vi får för stor arbetsbelastning (t ex praktiska prov och uppgifter i hkk, slöjd, bild)?

Svar: Det är viktigt att fundera över hur bedömningssituationer utformas, både för att följa elevernas kunskapsutveckling och få ett tillräckligt brett underlag inför betygssättningen. Vad har du för bild av

vad eleverna kan lära sig att förstå och utföra genom undervisningen, vilken bild har eleverna och vilket friutrymme kan finnas i uppgiften? Vilket stöd erbjuds? Hur blir kritiska skeden i processen synliga (och nej, den behöver inte alltid vara skriftlig). Kom även ihåg att informella bedömningar – sådant du sett och hört i undervisningen - ofta är en värdefull källa. Våga använda allt du vet om och sett av elevernas kunskaper när du gör din samlade bedömning.

Hur gör vi en rättvis bedömning?

Fråga: Vi är matte och ekonomilärare (även företagsekonomi/UF/ledarskap etc.). Inlämningar och hemtentor är inte "rättssäker" och passar hyfsat bra att ha i vissa ämnen och på vissa moment, men fungerar inte/dåligt i ex kalkyl/bokföring och inte heller matematik för den delen. Vanliga kontrollerade prov går ju inte att genomföra i dagsläget. Muntliga prov fungerar ju hyfsat, i en perfekt värld, men tar enorm tid. Det här ger en mängd frågor inom kollegiet:

1, Bokföring är ett stort viktigt moment som inte hanns med att ha prov på (skulle haft det två dagar 1, efter stängning i två klasser). Skall man hoppa ett sådant moment eller göra någon form av prov som bara kan ge ett E? T.ex. praktiska uppgifter där man även får resonera och förklara. Dock kan ju elevernas pappa göra provet...

2, Kalkyl har gjorts i två klasser. Dock har inte alla klarat av det. Vissa vill göra om sitt F på det momentet och andra kanske komplettera upp sitt betyg på detta moment. Hur gör man i sådana fall? Vissa kan ju inte göra ett vanligt prov och någon annan en "inlämning" på samma moment (vare sig det är kalkyl eller något annat moment/ämne). Blir ju inte rättvist för eleverna och då svårt att bedöma rättvist.

3, Det finns mängder av elever på vår skola som har saker efter sig. Värst för de som skall ta studenten kanske. De hamnar då, inte bara i mina ämnen, i samma dilemma som ex två ovan. De har inte gjort prov (lata eller sjuka) men deras kompisar har det. Deras plan var att ta igen detta i vår. Den vår av möjligheter att ta igen, som nu försvann. Hur hanterar man detta? Omvandlar prov till inlämningar som inte kan bedömas på samma sätt som vanligt prov?

Svar: 1. När det gäller bokföringen så fundera över vad eleverna uppvisat för kunskande under det som gjorts under lektionerna, sätt också det i relation till tidigare uppvisad kunskap och de mindre lösningar som går att göra digitalt. På så sätt ringar du in elevernas kunskande utifrån flera delar vilket kan ge dig belägg för bokföringen utan att göra provet på det sätt som du först hade tänkt. Som beskrivits i en annan fråga finns även möjlighet att eleverna använder provprogram som omöjliggör att eleverna kan googla och eleverna kan samtidigt spela in sig själva vilket kan göra dig ganska säker på att de inte fått otillbörlig hjälp. Tidigare underlag kan också hjälpa oss att bedöma tillförlitligheten i underlag som nu produceras i större utsträckning på hemmaplan. Skolverket har uttryckt att i den situation som vi befinner oss i så kan tidigare underlag få en liten större roll än tidigare.

2. Generellt är rättvisa inte att alla gör på samma sätt, rättvisa är att man får möjlighet att visa sitt kunskande och att kunnandet sedan bedöms utifrån de krav som finns. Utifrån svaret ovan (punkt 1) så kanske det också är så att en del som vill visa att de kan Kalkyl bättre än vad provet visade, där

finns det underlag från lektioner och tidigare belägg som gör att deras kunskande kan värderas i sin helhet utan att ett prov påverkar hela betyget. På sätt kan du snarare lägga fokus på de som riskerar F och enbart göra lösningar för dem och sedan fundera över om övriga verkligen behöver pröva det igen.

3. Det första man behöver fundera på är vad som är belägg för vad, dvs. de kanske inte behöver göra alla prov, utan vad är bra frågor/uppgifter som kan jämföras med omfattande delar i kunskapskraven. Det vill säga, om de klarar de uppgifterna, så är det belägg för att de har förstått det som de missade/inte gjorde i höstas, då krävs det inga omprov. Nästa steg är att då fundera över vad som då kan göras digitalt och bedömas på ett sätt som ni känner er trygga med och de som faller utanför det, bjuds eventuellt in till skolan framför allt då i åk.3 Har dock eleverna även missat mycket undervisning tidigare så är det troligt att de kommer att ha svårt att nå ett godkänt betyg, för undervisning spelar oftast roll. De vill säga de klarar inte att visa i nya uppgifter att de nu har förstått för det behöver egentligen mer undervisning (de har missat för mycket helt enkelt), det kommer säkert att bli svårt att möta upp det och en del elevers betyg kommer att påverkas av det.

Hur kan man nu visa sina kunskaper i slutet av kursen på ett bra sätt?

Fråga: Jag jobbar som matematiklärare på gymnasiet, och har lite funderingar kring prov och bedömning.

Jag har under läsåret tjatat på eleverna att det är väldigt viktigt att de ska kunna visa upp sina kunskaper i slutet av kursen då det är då som betygssättningen sker, att de inte får glömma bort det som vi har gått igenom i början av kursen utan all kunskap ska finnas kvar i slutet. Detta skulle ju då testas i två prov nu i slutet, ett kursprov och det nationella provet, men det nationella provet är ju inställt och det blir svårt att genomföra ett kursprov som är tänkt att ha stor betydelse på betyget om eleverna skriver det på distans. Hur ska jag tänka där? Jag tänker att det är mycket viktigt i matte att eleverna visar att de kan välja vilken metod de ska använda när, och detta kan ju endast göras i slutet av kursen när vi har gått igenom alla metoder. Dessutom har jag ju sagt till flera av eleverna som vill höja sina resultat att de har goda chanser att höja sitt betyg på både kursprov och nationella, men nu när dessa går bort så blir det ju svårt att höja deras resultat. Detta känns inte rättvist mot eleverna. Hur kan jag göra där?

Svar: Höjda resultat är ett resultat av god undervisning. Beroende på hur man får distansundervisningen att fungera – det är förstås skillnad mot att ha eleverna framför sig – finns förstås en möjlighet att resultaten kanske inte blir lika goda som de varit annars.

Jag kan förstå att det för en del matematiska uppgifter kan vara svårt att redovisa på datorn. Eleverna kan fota sina lösningar och skicka in, men i så fall måste det, särskilt om det ska användas som underlag för betygssättning, ske på ett säkert sätt. Om du bara vill stämna av med eleverna hur det går och vad de har svårt för blir ju inte reliabilitet och validitet lika viktigt. Vid betygssättningen kan du ju även väga in sådana klokheter du hört och sett under lektionerna.

Det är även [möjligt att göra undantag](#), och låta elever komma till skolan, men att göra det utifrån ett smittskyddsperspektiv. Om man väljer att göra det kan det vara viktigt att informera eleverna innan om hur det går till. Om man t.ex. ska ha en skrivning kan det vara viktigt att beskriva hur det kommer att gå till: t.ex. hur utdelning och insamling kommer att gå till, hur eleverna kommer att sitta,

att eleverna inte ska vara nära varandra (inga kramar!) så att eleverna, om de känner sig otrygga, kan känna sig trygga. Tillhör någon elev en riskgrupp kan man behöva göra en annan lösning.

Hur gör jag bedömningar efter examinationer på distans?

Fråga: Jag jobbar som matematiklärare på gymnasiet, och har lite funderingar kring examinationer och bedömning.

1. Jag tycker att det känns väldigt osäkert att genomföra prov på distans. Jag har testat lite genom att ett par klasser fått göra en diagnos i kunskapsmatrisen (som de sedan fick rätta själva) för att se hur det kommer att se ut den dagen det är dags för prov. Det var 27 elever i den ena gruppen och 30 i den andra. Jag hade klasserna i Google meet och de hade kameran på så jag kunde se dem alla på min dator. Om man då tänker sig att man delar in datorskärmen i mellan 27 och 30 delar så är det så stor bild som visas från varje elev. Det känns helt omöjligt att kunna säkerställa att de inte har en mobiltelefon bredvid sig som de kan kommunicera med eller använda för att göra sökningar på nätet. Hur ska jag tänka här? Jag vill egentligen också att de löser flera av uppgifterna med papper och penna, men sen måste jag ju få in dessa lösningar vilket jag också ser som ett problem då jag inte vill att mobiltelefoner förekommer och därmed inte kan användas för att fota av lösningar och skicka.

2. Ett annat dilemma är att jag undervisar två grupper i Ma2c. Den kursen började vecka 3, vilket innebär att den endast haft 8 veckor med "ordinarie undervisning i klassrummet" och resterande tid kan komma att bli på distans. Vi ska lägga stor vikt vid tidigare visade kunskaper nu när resten av examinationerna riskerar att ske på distans. Hur ska jag då tänka här? Vi hann bara ha ett prov (skulle haft ett förra veckan men då det var precis när vi kommit igång med distansundervisningen och inte visste hur det skulle bli med examinationer så sköts detta prov på framtiden). På det enda prov som genomförts var det dessutom några elever som inte presterade särskilt väl. Om jag ska lägga extra vikt vid tidigare visade kunskaper så blir det ju väldigt olyckligt för dessa elever. Dessutom var det 6 elever som inte skrev provet alls (de var frånvaroanmälda) så dessa 6 elever kommer eventuellt enbart att göra prov på distans. Min förhoppning här är att man kunde förlänga Ma2c så att kursen pågår ett par till tre veckor in på höstterminen. Då ska ju dessa elever läsa Ma3c, men om man kunde förlänga så att Ma2c pågick till i början av september för att sedan starta Ma3c direkt efter så skulle det innebära att eleverna kunde göra ett prov på plats i skolan. Jag tänker då att vi gör klart Ma2c den här terminen precis som tänkt, gör något prov på distans, men sen startar upp höstterminen med att repetera Ma2c ett par veckor och sedan gör ett kursprov. Skulle en sådan lösning kunna vara aktuell?

Svar: Vad bra att du experimenterar dig fram och reflekterar över hur det går! Kan man prova att ha eleverna i mindre grupper för att få bättre övervakning? Tänk också på att validiteten är viktigare för uppgifter som tydligt syftar till att utgöra betygsunderlag (sedan får utfallet värderas förstås), än för uppgifter som syftar till ett mer formativt syfte: Hur går det för mina elever i undervisningen? Hänger de med? Då kan det räcka med att få en hyfsad bild av vilka elever som kanske har mer svårigheter. Det kan i så fall göras utan kameraövervakning eller med digitala snabbtest.

Jag förstår dilemman med att eleverna ska fotografera vilket kan ge möjligheter att fuska. Det problemet kan minimeras om man kanske blandar uppgifterna eller att eleverna får delvis olika

uppgifter. Kanske kan dina kollegor komma med kloka förslag. Kom ihåg att det är bättre med ett (eller få) säkra underlag än tio osäkra där du inte vet om eleverna har fuskat. En annan möjlighet är att du videochattar med dem – enskilt eller i grupp. Frågor kan skickas kort i förväg och vara delvis olika. Det ger även möjlighet att ställa följdfrågor. Det kan du förstås inte göra ofta, men det kan vägas upp av det kan vara ett tillförlitligt underlag.

Nu är det även [möjligt att göra undantag och låta eleverna komma till skolan](#), men att tänka på att göra det utifrån ett smittskyddsperspektiv.

Vi kan bara hålla med om det du skriver – det finns möjlighet till att förlänga kurser och det är viktigt att det beslutas i tid så både du och dina elever vet när kursen avslutas och när betyg sätts. Möjlighet till undantag från distansundervisning finns också.

Bedömning av laborationer på distans

Fråga: Vi är en grupp lärare som undervisar i fysik, biologi och naturkunskap. Pga. av att skolans labb blev färdigbyggt samtidigt som vi gick över till distansundervisning har inga elever haft några laborationer alls detta år. Vi kan ta fram vissa laborationer som de kan göra hemma eller ute men hur löser vi kunskaper om laboratorieutrustning och säkerhet? Många elever behöver dessutom mycket stöd i dessa ämnen. Kan man ge undantag från laborationer i vissa kurser utifrån särskilda skäl? Kan vi ta in eleverna i små grupper för laborationer på plats i skolan? Finns det stöd för hur man kan bedriva som omfattar målen för kurserna?

Jag är kemilärare på gymnasiet. Vi har ett toppenfint laboratorium. Problemet är bara att det är nybyggt och blev färdigt samtidigt som vi stängde skolan. Så vi har inte haft några laborationer alls det här läsåret. Detta gäller även mina kollegor i fysik, biologi och naturkunskap. Jag funderar på att ta fram ett par laborationer som eleverna kan göra hemma i köket eller ute. Det kan hjälpa dem att förstå vissa saker i kurserna och ger dem vissa färdigheter i experimenterande. Men det ger inte så bra kunskaper om laboratorieutrustning och säkerhet. Det är också svårare att bedöma den laborativa förmågan.

Det vore intressant att få tips om hur andra gör. Jag tänker att vår skola har ett ganska unikt problem. Normalt sett så har man ju gjort mer än hälften av laborationerna i mars.

Många elever behöver mycket hjälp för att bli godkända på laborationerna överhuvudtaget och nu blir utmaningen ännu större.

Finns det möjligheter att göra undantag från laborationer helt i kurserna? För de elever som läser kemi 1 nu och ska läsa kemi 2 nästa läsår är det inte så dramatiskt. Det är bara att vi förlänger kemi 1-kursen in på hösten. Men de som läser kemi 2 och tar studenter i vår riskerar att inte få betyg i kursen.

Svar: Det är ju speciella tider och man får tänka lite annorlunda - hur kan jag värdera ett kanske lite brokigare underlag än annars? Det kan ju innebära att underlag som du tycker håller god mätsäker kvalitet från i höstas kommer spela större roll än vad de hade gjort annars. Och även som du är

inne på - vad kan man göra på distans? Här tänker jag att kvalitet går före kvantitet, dvs. att kanske tillsammans med kollegor fundera över något som är görligt och innebär en god validitet, så att du t.ex. kan vara säker på att det är eleven själv som utfört och analyserat arbetet. Det går ju även att undersöka elevers förmåga att dra slutsatser av ett experiment utifrån färdiga data, där eleven får resonera om vilka slutsatser som kan dras alternativt om slutsatsen ges värdera om den verkar rimlig utifrån metod och teori. Så gör man ju ibland i PISA/TIMSS. Kanske kan även bilder eller filmer beskrivas eller visas på film där eleverna får analysera säkerheten – kopplat till undervisningen förstås. Du kan även själv filma dig på labb och lägga in kontrollfrågor kring säkerheten i t.ex. Edpuzzle.

Regeringen har aviserat att man i undantagsfall kan ge dispens för vissa moment och att elever ibland kan komma till skolan. Det är ju viktigt att om så sker ta hänsyn till smittspridningsläget och att syftet med distansundervisning mycket var att eleverna inte skulle belasta lokaltrafiken. Som du är inne på kan det även i vissa fall gå att lösa genom att delar av kursen förläggs på sommaren eller hösten. Det är viktigt att det beslutas så tidigt som möjligt så att det blir tydligt för eleverna när kursen avslutas och betyg sätts – och för dig förstås.

Bedöma hör- och läsförståelse på distans

Fråga: Det många lärare i språk efterfrågar är konkreta exempel på hur man kan examinera elevers hör- och läsförståelse på distans på ett fusk säkert sätt med god reliabilitet och validitet. Det finns sätt att göra detta, exempelvis genom att genomföra muntliga förhör med eleverna via konferensprogram. Men det tar mycket tid i anspråk att intervjua eleverna en i taget när man har klasser på över 30 elever. Och att spela upp ljudfiler kan vara ett problem, om eleverna gör det själva kan de pausa och söka upp ords betydelse t.ex. Om läraren gör det blir ofta ljudkvalitén sämre. Det här vill jag ha konkreta tips på hur vi kan lösa, helst utan att behöva kalla in eleverna till skolan. Det här hjälper vare sig Skolverkets eller AcadeMedias stödtexter om bedömning på distans till med tillräckligt konkret i dagsläget. Många av oss har visst underlag sedan tidigare men hade ju planerat för att genomföra nationella prov där läs- och hörförståelse testas och vi behöver nu få hjälp med att hitta sätt som fungerar att ersätta dessa bedömningstillfällen med.

Vi som undervisar i språk kommer inte kunna göra en rättvis bedömning om vi inte kan genomföra ett läsförståelse- och hörförståelseprov med eleverna. Befintligt underlag är från januari men vi vet av erfarenhet att resultaten brukar bli högre senare under våren. Om eleverna inte får komma tillbaka i slutet av maj eller i början av juni, kan vi förlänga kurser till augusti i de fall där vi måste genomföra prov på plats? Finns andra alternativ?

Vid en kommande skolstängning kommer elever bara haft en möjlighet att visa en del kunskapskrav vid endast ett tillfälle under terminen. Jag som språklärare kanske bara har hunnit ha en diagnos på hörförståelse eller "muntligt framförande" en enda gång. Vanligtvis brukar det finnas flera tillfällen för eleverna att visa vilka förmågor de har. Ska jag bedöma och sätta betyg utifrån dessa enstaka tillfällen? Detta gäller kanske framförallt elever i åk 6 som vi inte känt så länge, men även elever i åk 9 som vill ha chans att höja sina tidigare betyg.

Svar: Nu har regeringen och Skolverket öppnat upp för möjligheten att ta in elever till skolan, enskilt eller i mindre grupper för att genomföra uppgifter som absolut inte går att göra digitalt. Skolan avgör

när och hur detta ska göras, men man understryker vikten av att det är undantagsfall. Så det är klokt att tänka som ni gör, att ni vill undvika att ta in eleverna till skolan. Om eleverna går sina första år på gymnasiet finns det nu också möjlighet att förlänga kurser så att delar kan genomföras efter sommaren.

En annan lösning är att fundera över vad eleverna har visat tidigare, både vid mer uttalade bedömningsituationer och under lektionerna, och vad det kan vara belägg för även i dessa sammanhang. Skolverket har sagt att i denna situation så kan det bli så att vi får luta oss lite mer mot äldre underlag än vad vi skulle göra annars.

I filmen så pratar Pernilla om att om möjligt planera in några färre men kvalitativt "tyngre" uppgifter för att under vägens gång fokusera på undervisning. När man har så stora elevgrupper som ni har så kanske ni har möjlighet att ha ett eller två samtal med elever enskilt eller i mindre grupper på distans och tyngden i den informationen som samtalet ger er kan räcka för att göra kloka bedömningar. Får eleverna läsa en text innan som ni diskuterar ger det ju även belägg för läsförståelse. Det är ju inte heller säkert att alla elever behöver göra alla typer av examinationer. Har ni elever som ni innan skolorna stängde är helt trygga med vad de kan kring vissa kunskapsaspekter, som kanske är mer kontextfria, från såväl tidigare test men också i relation till vad ni sett i undervisningen så kan det fungera bra som underlag. Ni avgör vad som är lämpligt. Men likvärdighet och rättvisa betyder inte att alla behöver göra lika, utan fundera på vad som är bästa lösningen och som också är genomförbar.

I förlängningen är det viktigt att tänka på att det ni hör och ser på lektioner också är giltig information vid betygssättning. Allmänna rådet Betyg och betygssättning understryker vikten av att nyttja all tillgänglig information vid betygssättning. Kanske är det så att den typen av mer informellt bedömningsunderlag är än viktigare idag.

Vår uppgift här är att visa på hur man kan tänka kring bedömning i relation till de regleringar som finns, i det så har vi inte riktigt möjlighet att ge så konkreta tips som du efterfrågar. Vi hoppas att ni kollegialt kan ge varandra tips på bra program och liknande och att våra svar kan vara vägledande i hur ni kan navigera gällande underlag, bedömning och rättssäkerhet. Ta också hjälp av de tips som förmedlats via <https://www.skolahemma.se/> samt i de filmer där era kollegor vid olika skolor berättar hur de praktiskt går tillväga.

När det gäller grundskolan och terminsbetyg så utgår vi alltid utifrån det underlaget som finns även om det nu finns i mindre omfattning. Detta kan innebära att terminsbetygen blir lägre än vanligt om eleven inte visat så hög kvalitet i dessa underlag, men det är ju ingen fara då det finns tid kvar att både undervisa och pröva kommande terminer. Det kan också innebära att terminsbetygen blir högre om eleverna lyckats vid få tillfällen visa hög kvalitet, vilket kan innebära att när progressionen ökar och det finns mer underlag så kan det bli ett lägre terminsbetyg längre fram. Eleverna i åk. 6 har haft undervisning från hösten om det är ett nybörjarspråk och då utgår du från det underlag som finns.

Gäller det åk. 9 så har man förhoppningsvis underlag från hela högstadiet och i språk så brukar man få ett omfattande underlag både i relation till examinationer och arbetet på lektioner. Det innebär att man nu i en större utsträckning än annars får fundera över allt annat tidigare underlag och sätta det i relation till det lilla man får fatt på nu. [Läs mer här.](#)

Hur bedömer vi elever som tillhör riskgrupp?

Fråga: Hur gör vi vid provtillfällen med elever som inte är här och inte vill komma hit p.g.a. oro eller att de tillhör en riskgrupp? Vad är vi skyldiga att göra och hur ska vi förhålla oss bedömningsmässigt om elever under denna period uteblir från prov pga. att man tillhör riskgrupp t ex?

Svar: Grundskolan har skolplikt. Hur skolan hanterar elever i riskgrupp är en fråga för skolhälsan och elevens läkare. Vi har sett signaler om att det förekommer en ökad frånvaro i grundskolan. Det är viktigt att skolan informerar eleverna om viruset och om de åtgärder samhället sätter in för att hindra spridningen, och vad eleverna själva kan göra. Diskutera gärna farorna med ryktesspridning och konspirationsteorier och vikten av källkritik.

Jag ser ingen anledning att elever som tillhör en riskgrupp enbart skulle rekommenderas att vara borta från prov. Om det finns oro kopplat till provsituationer och smittspridning kan det vara viktigt att informera eleverna innan om hur det går till. Du kan beskriva hur det kommer att gå till: t.ex. hur utdelning och insamling kommer att gå till, hur eleverna kommer att sitta, att eleverna inte ska vara nära varandra (inga kramar!) så att eleverna, om de känner sig otrygga, kan känna sig trygga.

